



CONCURS DE SELECȚIE PENTRU CLASA a V-a  
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Varianta 2

Toate subiectele sunt obligatorii. Timp de lucru: 50 de minute.

Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 100 de puncte.

Notă: Nu sunt acceptate prescurtări ale cuvintelor în rezolvarea niciunei cerințe.

**Citește textul și răspunde cerințelor formulate:**

Știetot, căruia îi plăcea foarte mult să citească, aflase din cărți despre țări îndepărtate și despre fel de fel de călătorii. Adesea, seara, când n-avea ce face, el le povestea prietenilor săi despre ceea ce citise în cărți.

Prichindeii se dădeau în vânt după asemenea istorisiri. Le plăcea să asculte despre țări pe care nu le văzuseră niciodată, dar mai ales îi atrăgeau povestirile despre călătorii, pentru că cei care călătoresc trec prin tot felul de întâmplări nemaipomenite și aventuri dintre cele mai neobișnuite.

Tot ascultând istorisiri din acestea, prichindeii începură să creadă că ar putea pleca și ei într-o călătorie. Unii propuseră să o facă pe jos, alții să plutească pe râu cu bărcile, iar Știetot propuse:

— Haideți să construim un balon și să zburăm cu el!

Ideea asta au găsit-o cu toții excelentă. Până atunci nu zburaseră niciodată cu balonul și socoteau că ar fi foarte interesant. Bineînțeles, nimeni nu știa cum se construiește un balon, dar Știetot a promis că va chibzui el totul și le va explica apoi și lor.

Așa că Știetot începu să se gândească. Se gândi trei zile și trei nopți și hotărî să facă un balon din cauciuc. Prichindeii știau cum se obține cauciucul. În orașul lor creșteau niște flori asemănătoare cu ficușii. Dacă faci o creștătură pe tulpina acestei flori, începe să se scurgă din ea o zeamă albă. Zeama asta, numită lichid de cauciuc, se îngroașă încet-încet și se transformă în cauciuc, din care se pot confecționa mingi și galoși.

(Nikolai Nosov, *Aventurile lui Habarnam și ale prietenilor săi*, traducere de Nina Gafița)

**I. Limbă și comunicare (40 de puncte)**

1. Notează câte un cuvânt cu sens asemănător pentru următorii termeni din text: *întâmplări*, *va chibzui*. 5p.
2. Scrie un cuvânt cu sens opus pentru următoarele cuvinte din text: *neobișnuite*, *începură*, *excelentă*. 7p.
3. Scrie câte un enunț în care cuvintele *a socoti* și *a crește* să aibă un înțeles diferit de cel din text. 7p.
4. Desparte în silabe cuvintele: *îndepărtate*, *creștătură*, *confecționa*. 7p.
5. Explică rolul semnului exclamării în secvența: *—Haideți să construim un balon și să zburăm cu el!* 7p.
6. Precizează ce sunt, ca părți de vorbire, cuvintele subliniate în text. 7p.

**II. Receptarea de mesaje scrise în diverse contexte de comunicare (30 de puncte)**

1. Precizează într-un enunț cine este autorul fragmentului citat. 5p.
2. Formulează un enunț în care să menționezi două propuneri privind mijlocul prin care se putea face călătoria prichindeilor, în afară de cea a lui Știetot. 5p.
3. Indică, în două-trei enunțuri, două trăsături morale ale lui Știetot, justificându-ți răspunsul prin două exemple din text. 10p.
4. Explică, în două-trei enunțuri, următoarea secvență din fragmentul citat: *Le plăcea să asculte despre țări pe care nu le văzuseră niciodată, dar mai ales îi atrăgeau povestirile despre călătorii, pentru că cei care călătoresc trec prin tot felul de întâmplări nemaipomenite și aventuri dintre cele mai neobișnuite.* 10p.

**III. Redactare (20 de puncte)**

Imaginează-ți că pornești în călătoria cu balonul alături de Știetot. Povestește pe scurt, în 80 -100 de cuvinte, o întâmplare petrecută într-un spațiu imaginar în care ajungeți.

**În compunerea ta, trebuie:**

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor; 5p.
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal; 5p.
- să ai un conținut adecvat cerinței. 5p.

Vei primi **5 puncte** pentru redactarea compunerii (vocabular adecvat, respectarea normelor de ortografie și de punctuație, așezarea în pagină, respectarea numărului de cuvinte).

**Notă!** Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă minimum 80 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

**I. LIMBĂ ȘI COMUNICARE****(40 de puncte)**

1. Câte **2p.** pentru precizarea oricărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor: (*întâmplări = aventuri, evenimente, experiențe, peripeții etc.*; *va chibzui = va cugeta, va cumpăni, va cântări, se va gândi, va medita, va reflecta, va socoti etc.*); **2p. x 2 = 4p.** Se acordă **1p.** pentru corectitudinea exprimării.

**4p. + 1p. = 5p.**

2. Câte **2p** pentru indicarea oricărui antonim potrivit (*neobișnuite ≠ obișnuite, comune, banale etc., începură ≠ terminară, sfârșiseră, încetaseră etc., excelentă ≠ inadecvată, imperfectă, deficitară, nepotrivită etc.*).

**2p. x 3 = 6p.** Se acordă **1 p** pentru corectitudinea exprimării.

**6p. + 1p. = 7p.**

3. Se acordă câte **3p.** pentru fiecare enunț în care cuvintele indicate sunt folosite cu alt sens decât cel din text (de exemplu: *Elevul a învățat să socotească la ora de matematică. De când citește, a crescut la învățătură.*)

**3p. x 2 = 6 p.**

Se acordă **0.5p.** pentru corectitudinea exprimării și **0.5p.** pentru formularea în enunț.

**6p. + 0.5p. + 0.5p = 7p.**

4. Se acordă câte **2 p** pentru despărțirea corectă în silabe a fiecărui cuvânt. (*în-de-păr-ta-te, cres-tă-tu-ră, con-fec-ți-o-na*)

**2 p x 3 = 6 p.** Se acordă **1 p** pentru corectitudinea exprimării.

**6p. + 1p. = 7p.**

5. Se acordă **6p.** pentru menționarea rolului semnului exclamării (de exemplu: *Semnul exclamării marchează finalul unui enunț care exprimă un îndemn.*) **6p.** Se acordă **1p.** pentru corectitudinea exprimării.

**6p. + 1p. = 7p.**

6. Câte **2p.** pentru menționarea părții de vorbire, **2p. x 3 = 6p.** (*nemaipomenite = adjectiv, el = pronume, cauciuc = substantiv*). Se acordă **1 p** pentru corectitudinea exprimării.

**6p. + 1p. = 7p.****II. RECEPTAREA TEXTULUI****(30 de puncte)**

1. Precizarea autorului (Nikolai Nosov), **3p.** Se acordă **1 punct** pentru formularea enunțului și **1 punct** pentru corectitudinea exprimării.

**3p.+ 1p. + 1p. = 5p.**

2. Precizarea într-un enunț a două propuneri referitoare la mijloacele prin care se putea face călătoria prichindeilor (De exemplu: *Prichindeii propun să călătorească pe jos sau să plutească pe râu cu bărcile.*)

**2p. x 2 = 4p.**

Se acordă **0.5 p.** pentru corectitudinea exprimării și **0.5 p.** pentru formularea enunțului.

**4p. + 0.5p. + 0.5p. = 5p.**

3. Numirea a două trăsături morale (de exemplu: *plăcerea de a citi, dorința de cunoaștere, înțelepciunea etc.*)

**2 x 2p. = 4p.**

- Ilustrarea prin două exemple adecvate din text. (de exemplu: *îi plăcea foarte mult să citească; Știțet a promis că va chibzui el totul și le va explica apoi și lor etc.*)

**2 x 2p. = 4p.**

- Se acordă **0.5 p.** pentru corectitudinea exprimării, **1 p.** pentru formularea răspunsului în enunțuri și **0.5p.**

pentru respectarea numărului de enunțuri.

**4p.+ 4p. + 0.5p. + 1p.+ 0.5p = 10p.**

4. Explicarea clară, coerentă a secvenței citate, **9p.**; explicație ezitantă, **6p.**; simpla rezumare a secvenței, **3p.**

Se acordă **0.5p.** pentru corectitudinea exprimării și **0.5p.** pentru respectarea numărului de enunțuri.

**9p.+ 0.5p.+ 0.5p. = 10p.****III. REDACTARE****(20 de puncte)**

- Relatarea întâmplării respectând succesiunea logică a evenimentelor **5p.**; respectarea parțială a logicii acțiunii – **2p.**

**5p.**

- Câte **2.5p.** pentru precizarea spațiului și a timpului acțiunii

**2.5p. x 2 = 5p.**

- Conținut adecvat cerinței (povestirea unei întâmplări desfășurate într-un spațiu imaginar, în timpul călătoriei cu balonul) – **5p.** / parțial adecvat – **2p.** **5p.**
- Câte un punct pentru utilizarea unui vocabular adecvat, respectarea normelor de ortografie și de punctuație, așezarea în pagină și lizibilitate. **1p. x 5 = 5p.**

**Punctele pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul respectă limita minimă de cuvinte.**

**Notă! În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă minimum 80 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.**

**Folosirea prescurtărilor în rezolvarea oricărei cerințe implică neacordarea punctajului pentru corectitudinea exprimării.**